

RAY:N TERVEHDYS RAUMAN KATULÄHETYKSEN 25-VUOTISJUHLAAN

Arvoisat juhlavieraat!

Suomalainen päihdetyö nojaa tukevasti kolmannen sektorin toimintaan, mitä ollaan osaltaan täälläkin tänään todistamassa. Ja kolmas sektori on viimeiset vuosikymmenet nojannut Raha-automaattiyhdistyksen rahoitukseen. RAY:n roolia ei kuitenkaan pidä ylikorostaa, vaan laajemmin ajateltuna järjestötyön voima on ollut niiden kyvyssä toimia omissa verkostoissaan luontevasti. Ja niiden kyvyssä löytää ja tunnistaa uusia ongelma-kohtia yhteiskunnassa sekä myös uusiutua riittävästi ajan haasteiden mukaan. Näin toimien taloudellista tukeakin varsin todennäköisesti kohdalle osuu.

Juhlapäivänä ei ole välttämättä korrektia puhua rahasta, mutta perinteisesti RAY:n tervehdyksissä on käyty läpi järjestöjen avustushistorioita ja lueteltu markkoja ja sittemmin euroja. Tähän tilaisuuteen rahoittajalta on tilattu puheenvuoro, jossa palattaisiin 1990-luvulle senhetkistä tilannetta nykyhetkeen peilaten. Rauman Seudun Katulähetyksen ja Raha-automaattiyhdistyksen yhteisen historian valossa lähestymistapa on kohtuullisen toimiva. Rauman seudun katulähetys sai ensimmäiset RAY-avustukset vuonna 1996 Päiväkeskus- ja asumisen tukitoiminnan käynnistämiseen. Avustaminen on sen jälkeen jatkunut katkeamatta tähän päivään asti ja yhdistykselle on myönnetty avustuksia kaikkiaan reilut 2 miljoonaa euroa eli sinänsä varsin merkittävä määrä. Avustamisen ala on vähitellen laajentunut päiväkeskustoiminnasta asumisen ja perheiden tukeen ja tällä hetkellä yhdistys on aloittamassa tärkeän hankkeen asunnottomuus-teemaan liittyen. Sen toivotaan tuovan lisää työkaluja pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen valtakunnalliseen ohjelmatyöhön. Mainittakoon siis vielä, että hanke sai RAY-rahoituksen siitakin huolimatta, että Rauma ei kuulu kymmenen ohjelmapaikkakunnan joukkoon. Maininnan ansaitsee myös se, että hanketta toteutetaan yhdessä paikallisen mielenterveysseuran kanssa ja näin kehitettävillä ratkaisumalleilla voidaan nähdä yhtymäkohtia toteutuksessa olevaan valtakunnalliseen MIELI-suunnitelmaan.

Asunnottomuus-teeman maininnasta voidaan vielä palata muistelemaan yhdistyksen perustamisajankohtaan ja aikaan vähän sen jälkeen. Mikäli verrataan tämän päivän tilannetta 1980-luvun jälkipuoliskon tilanteeseen voidaan nähdä eräitä yhtymäkohtia kuten ohjelmatyö asunnottomuuden vähentämiseksi. 1980-luvun ymmärrys ilmiöstä jäi tosin varsin vajaaksi, mitä mm. Hilikka Summa diskurssianalyysiin perustuvassa väitöskirjassaan myöhemmin osuvasti kuvasi. Eli kiteytettynä ja yksinkertaistaen ongelma piti olla ratkaistu, kunhan vain lasketaan päät ja osoitetaan niille asunnot. Nykytietämyksen pohjalta asunnottomuus ja laajemmin käsitettynä huono-osaisuus on kuitenkin nähtävä ns. ilkeänä ongelmana, joka vaatii tavallisesti räätälöityjä toimenpiteitä ja asian lopullinen ratkaisu on realistisesti ajateltuna ehkä vuosien päässä. Näitä ilkeitä ongelmia vastaan taistelee muiden joukossa myös Rauman seudun katulähetys. Sen toiminnassa yhdistyvät vakiintuneet tuen muodot vireään kehittämistoimintaan, jonka juuria on haettu aina yleiseurooppalaisesta kontekstista – vaikuttavaa vai kuinka!

1990-luvun kristillisestä päihdetyöstä on mieluista kirjoitella myös subjektiivisesti asiaa tarkastellen. Kuten ehkä osa juhlavieraista tietää ja ehkä vielä muistaakin, toimin 1990-luvun jälkipuoliskolla sekä Sininauhaliiton että Sininauhasäätiön

tehtävissä. Tuolloin kehitettiin eri puolilla Suomea aktiivisesti sekä asumisen tukitoimintaa että päiväkeskustoimintaa. Samoihin aikoihin kun aloitin työt Sininauhaliiton RAY-rahoitteisessa ERTUKE-projektissa (Erityisryhmien tukiasumisen kehittämisprojekti) alkoi myös rahaisaika Rauman Seudun Katulähetyksessä. ERTUKE-projektin aikana pidettiin useampia jäsenjärjestökokouksia eri puolilla maata ja Rauman Seudun Katulähetyksen silloinen toiminnanjohtaja Eila-Marja Törmä osallistui aktiivisesti yhteiseen kehittämiseen. Nyt ovat ihmiset vaihtuneet, jo useampaan kertaan, mutta yhteisenä piirteenä kaikilla vastuuhenkilöillä on ollut vankka sitoutuminen ja kehittämisorientaatio.

Arvoisat kuulijat!

Elämme nyt vaikeita aikoja; taloudellinen lama on vieraanamme jälleen suhteellisen pitkän suotuisan ajanjakson jälkeen. Suomalaisessa yhteiskunnassa on meneillään ennen näkemättömän paljon erilaista uudistus- ja ohjelmatyötä, jonka taustalla ainakin yhtenä yhteisenä nimittäjänä on varautuminen suureen ikärakenteen muutokseen. Muutosta ei kyetä hallitsemaan jatkamalla nykymenoa, vaan on kyettävä ajattelemaan ja toimimaan toisin. Palvelujärjestelmät eivät ole vastaus lähitulevaisuuden ongelmiin, eivät ainakaan yksin. Katseet tulisi kääntää hyvin vakavasti toisaalle – kansalaisjärjestöihin ja kansalaisiin. Ei siten, että palveluja pyrittäisiin korvaamaan vapaaehtoistoiminnan eri muodoilla, vaan siten, että kaikki tahot osallistuisivat "kokonaisuhyvinvoinnin" rakentamiseen omista lähtökohdistaan.

Raha-automaattiyhdistyksessä ollaan tällä hetkellä tarkentamassa avustusstrategiaa ja eräs polttavimmista kysymyksistä on alueellisen ja paikallisen toiminnan toimintaedellytysten turvaaminen. Lähivuosien avustusvarat ovat näillä näkymin varsin rajoitetut aiempien vuosien yltäkylläisyyteen verrattuna ja tällöin myös kriittinen pohdinta on välttämätöntä. Olemme tällä hetkellä RAY:ssä kuitenkin varsin yksimielisiä siitä, että hyvinvointi rakentuu paikallisesti eikä sitä voi tarjoilla jostain ulkoa- tai ylhäältäpäin. Tällöin paikalliset ruohonjuuritasolla toimivat järjestöt ovat avainasemassa kanavoimassa lähiyhteisöjä voimaannuttavia toimintomuotoja kansalaisten parhaaksi. Rauman Seudun Katulähetys on toiminut nyt jo 25 vuotta eri syistä vaikeissa elämäntilanteissa olevien tukijana ja työlle tulee olemaan varmuudella jatkoa myös tulevaisuudessa.

Raha-automaattiyhdistys onnittelee 25-vuotiaasta Rauman Seudun Katulähetystä sen juhlapäivänä ja toivottaa Onnea ja Menestystä sen tekemälle arvokkaalle työlle myös pitkälle tulevaisuuteen!